

Anti-pestprotocol 2025

Inhoud

Inhoud	1
Voorwoord	2
1. Uitgangspunten, achtergrondinformatie en rollen.....	3
1.1. Wat is pesten?	3
1.2 Uitgangspunten	3
1.3 Preventieve maatregelen door school:	3
1.4 De vijfsporenaanpak:	4
1.5 De rollen	4
2. Het anti-pestprotocol	6
2.1 Het stappenplan na melding of signalering van pesten.....	6
2.1.1 Het pesten gebeurt binnen dezelfde klas.	6
2.1.2 Het pesten gebeurt klas-overstijgend.....	6
Bijlagen	8
Bijlage I: Steungroep aanpak.....	8
Bijlage II: Online pesten	9
Stappenplan voor coaches na melding van online pesten	9
Tips voor ouders bij online pesten	9
Bijlage III: Links voor bruikbare adressen bij (online) pesten	11

Voorwoord

Dit anti-pestprotocol heeft als doel: “Alle leerlingen moeten zich op onze school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan!

Een anti-pestprotocol geeft leerlingen, personeel en ouders/verzorgers duidelijkheid over hoe gehandeld wordt in het geval van respectloos gedrag op school. Wij vinden het als school heel belangrijk dat iedereen elkaar respecteert en dat pesten wordt voorkomen. Als school hebben wij een inspanningsverplichting wanneer er gepest wordt. Wij zullen er dan ook, samen met ouders/verzorgers en onze leerlingen, alles aan doen om iedereen op school een veilig gevoel te geven.

1. Uitgangspunten, achtergrondinformatie en rollen

1.1. Wat is pesten?

Pesten is het gedrag waarbij iemand herhaald en gedurende langere tijd door anderen bejegend wordt op manieren die leiden tot fysieke verwonding en/of psychisch lijden. Dit kan variëren van woordgrapjes tot structureel geweld en afpersing.

1.2 Uitgangspunten

We werken op onze school oplossingsgericht. Dit houdt in dat alle betrokkenen middels oplossingsgerichte gesprekken met het pesten aan de slag gaan. Uitgangspunt is dat de medewerker (soms samen met de ouder(s)/verzorger(s)) onderzoekt welke vaardigheden de leerlingen hebben om het probleem aan te pakken. Als de gesprekken niet tot resultaten leiden, dan kiest de school de interventies die het beste passen bij de situatie.

1.3 Preventieve maatregelen door school:

De mentor/coach speelt een belangrijke rol in het tot stand brengen van een veilig klassenklimaat vanaf de allereerste kennismaking. In klas 1 is dat vanaf de eerste schooldag. In de introductieweek is er een programma waarin de kinderen elkaar leren kennen. De nadruk ligt op het goed leren omgaan met elkaar, het samenwerken, het geven en ontvangen van feedback.

Door middel van het formuleren van positief gestelde vragen geeft de klas duidelijkheid over hoe ze met elkaar om willen gaan. Vragen zoals “Hoe ziet een leuke klas eruit?” of ‘Hoe wil je zelf behandeld worden?’ De leerlingen formuleren zelf hoe ze met elkaar om willen gaan en schrijven de regels op (‘klassenafspraken’). Laat de regels/afspraken ondertekenen door de hele klas.

Kern van deze regels is het begrip *respect*.

De regels worden positief geformuleerd.

De klas bespreekt wat plagen is en wat pesten en spreekt af dat degene die het ondergaat bepaalt of het om plagen of pesten gaat. En natuurlijk worden er ook consequenties afgesproken wanneer een klasgenoot zich niet aan de zelfopgelegde regels houdt.

Na de introductie wordt in de wekelijkse coachmomenten of mentoruren verder aandacht besteed aan het sociale klimaat door middel van o.a. klassengesprekken, gezamenlijke opdrachten, etc. De mentor kan daarbij gebruik maken diverse lespakketten.

Ook in alle andere leerjaren blijft het noodzakelijk om regelmatig aandacht te besteden aan het onderwerp. Daartoe dienen coachmomenten, gastlessen, trainingen, vragenlijsten, themaweken, voorstellingen en andere activiteiten.

1.4 De vijfsporenaanpak:

Binnen de school proberen we zo veel mogelijk oplossingsgericht te werken. Daarbij maken we gebruik van de vijf sporen.

1. De algemene verantwoordelijkheid van de school.

De school zorgt dat alle personeelsleden voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. Wie voelt dat hij hierin te kort schiet, zoekt informatie/steun bij de antipestcoördinator, collega's of de schoolleiding. De school werkt aan beleid rond pesten, zodat hierop teruggevallen kan worden en de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is.

2. Het bieden van steun aan de gepeste.

Het probleem en de gepeste worden serieus genomen. Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurt. De school (bij voorkeur de mentor/coach) biedt hulp aan en er wordt, samen met de gepeste, overlegd over mogelijke oplossingen. De gepeste moet zich er goed/comfortabel bij voelen.

3. Het bieden van begeleiding aan de pester

De school (bij voorkeur de coach/mentor) spreekt met de jongere over zijn gedrag en de (mogelijke) gevolgen hiervan. Er wordt geprobeerd de achterliggende oorzaken boven tafel te krijgen. Er wordt gewezen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag. Dit kan evt. met behulp van een steungroep. De pester wordt verantwoordelijk gesteld voor het aandragen van een oplossing. Er wordt, zo nodig, begeleiding aangeboden. De begeleiding is er in eerste instantie op gericht om de relatie tussen gepeste en pester te herstellen.

4. Het betrekken van de klas(sen) bij het probleem

De coach/mentor zet interventies in die bijdragen aan positieve groepsvorming (preventie). Mocht er toch sprake zijn van pestgedrag, dan volgt er een gesprek met de gepeste waarin de gepeste toestemming geeft voor een gesprek met de pesters. Tijdens dit gesprek wordt gesproken over mogelijke oplossingen, de rol van individuen en wat de groep kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier regelmatig op terug.

5. Het bieden van steun aan de ouders van zowel de gepeste als de pester

Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen. De school (bij voorkeur de coach/mentor) werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. De ouders zijn in alle gevallen medeverantwoordelijk. De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind. De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

1.5 De rollen

De rol van (vak)docenten en onderwijs ondersteunend personeel

De vakdocenten en het onderwijs ondersteunend personeel hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding bij de coaches van desbetreffende leerling(en) en de antipestcoördinator doen om hulp en overleg in gang te zetten.

De rol van de coach

1. De coach is het eerste aanspreekpunt wanneer er sprake is van pesten.
2. De coach biedt een luisterend oor en laat de leerling merken dat gevoelens en ervaringen serieus worden genomen.

3. De coach onderzoekt wie erbij betrokken zijn en onderneemt actie: het informeren van de coach van de pester (indien het pesten het klassenverband overstijgt) en het voeren van individuele gesprekken met de gepeste/pester.
4. De coach neemt contact op met ouders, coördinator en antipestcoördinator.
5. De coach noteert duidelijk in Magister welke stappen er zijn gezet.

De rol van de antipestcoördinator

1. Ondersteunt waar nodig coaches/mentoren en coördinatoren (evt. teamleiders) tijdens de verschillende fasen in het proces
2. Zorgt ervoor op de hoogte te blijven van de actualiteiten
3. Zorgt indien nodig, samen met de coördinatoren/teamleiders, voor voorlichting en scholing;
4. Biedt, indien nodig, in een gesprek individuele begeleiding aan de pester en de gepeste;
5. Vraagt, indien gewenst, aandacht voor de problematiek via bijv. mail, de nieuwsbrief en de website aan ouders en leerlingen

Rol van de ouder/verzorger

1. Neem het probleem serieus.
2. Neem contact op met coach/mentor, coördinator of antipestcoördinator
3. Als u uw kind aangeeft er liever niet over te praten, steun dan uw kind, geef het
4. Achtergrondinformatie en maak uw kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken.
5. Neem evt. Contact op met vertrouwenspersoon van school.
6. Vindt u dat de school het probleem niet serieus aanpakt, neem dan contact op met teamleider.

2. Het anti-pestprotocol

2.1 Het stappenplan na melding of signalering van pesten

2.1.1 Het pesten gebeurt binnen dezelfde klas.

Pestprotocol - Stap 1

De coach (of coaches) voert individuele gesprekken met de leerlingen (de gepeste en pester(s)).

Er worden concrete afspraken gemaakt.

De coach noteert de afspraken in Magister onder de titel 'Pestprotocol stap 1'.

Pestprotocol - Stap 2

De coach (of coaches) voert een gezamenlijk gesprek met de betrokken leerlingen (gepeste en pester(s)).

Er worden duidelijke afspraken gemaakt.

Ouders/verzorgers worden door de coach telefonisch geïnformeerd.

De coach noteert de afspraken in een logboekitem onder de titel 'Pestprotocol stap 2'.

De coach licht de antipestcoördinator in.

Pestprotocol - Stap 3

De ouders/verzorgers en leerlingen worden uitgenodigd door de coach voor een gesprek. Het gesprek wordt zo snel mogelijk gepland. De antipestcoördinator sluit aan bij het gesprek.

De afspraken die worden gemaakt worden genoteerd in Magister onder de titel 'Pestprotocol stap 3' en naar de ouders/verzorgers en leerlingen gemaild.

Pestprotocol - Stap 4

In overleg met de coördinator van het betreffende team, de coach en de antipestcoördinator worden er maatregelen genomen.

Ouders worden hierover telefonisch geïnformeerd door de coördinator.

Dit wordt genoteerd in het logboek door de coördinator onder de titel 'Pestprotocol stap 4'.

Teamleider wordt geïnformeerd door de coördinator.

Pestprotocol - Stap 5

Teamleider, coördinator, antipestcoördinatoren en coach overleggen samen en gaan over tot passende maatregelen of interventies.

2.1.2 Het pesten gebeurt klas-overstijgend.

Pestprotocol - Stap 1

De coaches voeren individuele gesprekken met de leerlingen (de gepeste en pester(s)).

Er worden concrete afspraken gemaakt.

De coaches noteren de afspraken in Magister onder de titel 'Pestprotocol stap 1'.

Pestprotocol - Stap 2

De coaches voeren een gezamenlijk gesprek met de betrokken leerlingen (gepeste en pester(s)).

Er worden duidelijke afspraken gemaakt.

Ouders/verzorgers worden door de coaches telefonisch geïnformeerd.

De coaches noteren de afspraken in een logboekitem onder de titel 'Pestprotocol stap 2'.

De coaches lichten de antipestcoördinator in.

Pestprotocol - Stap 3

De ouders/verzorgers en leerlingen worden uitgenodigd door de coaches voor een gesprek. Het gesprek wordt zo snel mogelijk gepland. De antipestcoördinator sluit aan bij het gesprek.

De afspraken die worden gemaakt worden genoteerd in Magister onder de titel 'Pestprotocol stap 3' en naar de ouders/verzorgers en leerlingen gemaild.

Pestprotocol - Stap 4

In overleg met de coördinator van het betreffende team, de coach en de antipestcoördinator worden er maatregelen genomen.

Ouders worden hierover telefonisch geïnformeerd door de coördinator.

Dit wordt genoteerd in het logboek door de coördinator onder de titel 'Pestprotocol stap 4'.

Teamleider wordt geïnformeerd door de coördinator.

Pestprotocol - Stap 5

Teamleider, coördinator, antipestcoördinatoren coach overleggen samen en gaan over tot passende maatregelen of interventies.

Indien een bepaalde stap niet uitvoerbaar is dan wordt er overlegd met de antipestcoördinator.

In Magister wordt eerst een logboekitem aangemaakt over het pesten. Vervolgens worden de nieuwe logboekitems onder elkaar 'gehangen'. Vermeld bij iedere nieuwe logboekitem in de titel duidelijk de stappen zoals hierboven benoemd: 'Pestprotocol stap 1', 'Pestprotocol stap 2' en het bericht over wat er is besproken en wat de afspraken zijn.

Bijlagen

Bijlage I: Steungroep aanpak

De steungroep aanpak:

De steungroep aanpak is een praktische manier om het pesten te stoppen. Het is een oplossingsgerichte aanpak, die aansluit bij de mogelijkheden van de kinderen en die het positieve gedrag stimuleert.

Het probleem wordt niet bij de individuele leerling neergelegd. Pesten is een probleem dat de hele groep aangaat. Ook andere kinderen lijden eronder, want de sfeer in de groep wordt onveilig. De kinderen doen mee met de pester, of houden zich afzijdig om niet óók het slachtoffer te worden. De sfeer in de groep wordt dan steeds meer gekenmerkt door competitie, negatieve feedback en angst. De steungroep aanpak heet naar de groep leerlingen die gevormd wordt. Deze groep gaat zich verantwoordelijk voelen, en probeert de gepeste te steunen. Ze bedenkt concrete acties om het kind weer mee te laten doen, opdat het zich weer prettig en veilig voelt op school.

Hoe werkt de steungroep?

Stappenplan

1. **Van belang is de samenstelling van de groep.** De begeleider bespreekt met de gepeste, hoe de groep wordt samengesteld. Er komen enkele kinderen in die sympathie voelen voor de gepeste, en verder een of twee pesters en meelopers. Groepsgrootte van 6 tot 8 leerlingen is gewenst.
2. **De begeleider praat met de steungroep.** De gepeste is daar niet bij. De begeleider legt het probleem uit, zonder de pesters te beschuldigen. Vandaar dat deze aanpak ook wel de 'No Blame'-aanpak werd genoemd. Er wordt niemand gestraft. De pester krijgt juist de gelegenheid te stoppen met het pestgedrag en ander gedrag te vertonen.
3. **Aan de kinderen in de steungroep wordt gevraagd te bedenken wat zij zelf kunnen doen voor de gepeste.** Daarbij gaat het om kleine concrete handelingen, zoals groeten, betrekken, meespelen, iets aardigs zeggen. De begeleider vraagt door en geeft veel positieve feedback. De begeleider geeft de kinderen het gevoel dat zij gekozen zijn, omdat zij belangrijk zijn: zij kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de sfeer in de klas, en aan het gevoel van veiligheid.
4. **Na een week spreekt de begeleider individueel met de gepeste en de leden van de steungroep.** Wat hadden ze zich voorgenomen en hoe is het gegaan? Ook praat de begeleider met de gepeste, om te horen of er iets veranderd is.
5. **Zo nodig wordt dit proces herhaald** met dezelfde groep of met een andere steungroep.

Bijlage II: Online pesten

Stappenplan voor coaches na melding van online pesten

1. Vertel de leerling dat ze bewijsmateriaal verzamelen. Maak screenshots en sla ze op. Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren. Vertel leerlingen hoe ze dat kunnen doen (afdrukken, selecteren en kopiëren, gesprekken opslaan).
2. Blokkeren van de afzender. Leg de leerling zo nodig uit hoe hij/zij de berichten kan blokkeren.
3. Probeer de dader op te sporen. Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer op school het bericht is verzonden. Neem contact op met de ICT-coördinator of de systeembeheerder. Het is mogelijk om van het IP-adres van de e-mail af te leiden van welke computer het bericht is verzonden. Ook is er van alles mogelijk via de helpdesk.
4. Neem contact op met de ouders van de gepeste leerling. Geef de ouders voorlichting over welke maatregelen zij thuis kunnen nemen.
5. Verwijs ouders zo nodig door naar www.meldknop.nl of www.schoolveiligheid.nl voor tips en adviezen.
6. Adviseer aangifte. Wanneer een leerling stelselmatig wordt belaagd is er sprake van stalking en dan kunnen de ouders aangifte doen (www.vraaghetdepolitie.nl). Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zo nodig kun je verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp (www.slachtofferhulp.nl, tel: 0900-0101).
7. De coach verwijst de pester en/of de gepeste door naar de antipestcoördinator wanneer verdere begeleiding nodig is.

Tips voor ouders bij online pesten

- **Weet wat je deelt:** ga in gesprek met uw zoon/dochter zodat ze weten wat ze delen op sociale media. Voorkom problemen en controleer je instellingen. Heb je alles op 'Privé' staan? Voeg geen mensen toe die je niet kent, ook al ben je nog zo nieuwsgierig. Geef geen persoonlijke gegevens op internet aan anderen. Denk goed na voordat je wat deelt of stuurt! Eenmaal gepost of gedeeld kun je het namelijk niet zo makkelijk weer terugdraaien.
- **Toon interesse.** Verplaats u in de belevingswereld van uw kinderen op internet (en sociale media). Internet kan spannend, leuk maar ook gevaarlijk zijn. Bezoek af en toe verschillende jongerensites en ontdek waarom uw kinderen internet leuk vinden. Praat daarover met uw kinderen en zorg ervoor dat ook de negatieve kanten van internet bespreekbaar zijn. Mochten er problemen zijn met het surfgedrag (seks- of gewelddadige sites) of mochten er vervelende ervaringen ontstaan tijdens Chat- of mailcontact, of andersoortige problemen, dan weet uw kind dat hij/zij er met u over kan praten. De noodzaak van "stiekem gedrag" is voor uw kind dan minder aanwezig.
- **Maak internetafspraken met uw kind.** Raad uw kind aan belastend materiaal te bewaren. Als uw kind belastend materiaal heeft uitgewist, kunt u hiertegen namelijk niets ondernemen. Daarom is het van belang goede afspraken te maken met uw kinderen en met

hen in gesprek te blijven over bovenstaande. Voor het kind moet duidelijk zijn dat het niet gaat om controle maar om bezorgdheid.

- **Spoor de dader op.** Soms is de dader via sociale media, hacking, stalking e.d. op te sporen via het IP-adres. Ook kunnen schrijfstijl en andere aanwijzingen leiden tot het achterhalen van de dader. Sla berichten op of print ze uit. Blokkeer de afzender in de contactenlijst.
- Reageer niet op pestberichten.
- Neem contact op met school of met andere ouders in het geval van cyberpesten.
- Doe in geval van cyber pesten zo nodig aangifte of een melding bij de politie.

Bijlage III: Links voor bruikbare adressen bij (online) pesten

- www.schoolveiligheid.nl (advies en tips over pesten voor kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten)
- www.meldknop.nl (veilig internetten)